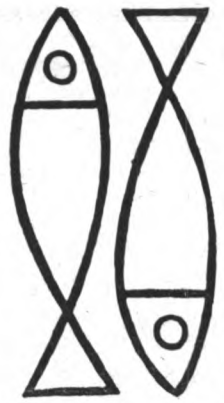

OPBOUW

WEEKBLAD TOT OPBOUW VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

uitgave van de gereformeerde persvereniging „opbouw”

Adres redactie: ds H. Amelink, Waal 5, Langerak (Z.-H.)

Administratie: Drukkerij Steenberg, Slotlaan 220, Zeist

Toespraak gehouden voor de
microfoon van de N.C.R.V.
op donderdag 15 februari 1971
des namiddags 3 uur over:

Wat voor iemand is deze ... ?

Mattheüs 8 : 27

De titel van de toespraak „Wat voor iemand is deze?”, is ontleend aan het laatste vers dat we lezen en waarin de bijbel zelf de toepassing maakt van de historie, die bekend staat als: Jezus stilt de storm op zee.

Wat moeten wij, mensen van de 2e helft der 20e eeuw, met een geschiedenis als deze beginnen? En, ruimer gezegd: Wat moeten we aanvangen met een boek als de bijbel waarin zulke onwaarschijnlijke dingen worden meegedeeld.

Vroeger gebeurde het nogal eens... en het zal vandaag ook nog wel plaats hebben... dat predikers dit verhaal vergeestelijken. Ongeveer zo: Het scheepje, waarin Jezus plaats nam, is de kerk, die op de onstuimige baren van de volkerenwereld toch veilig is, omdat ze Gods Zoon aan boord heeft en dus in de behouden haven zal aankomen.

De neerslag van deze opvatting vinden we in het bekende lied:

't Scheepken onder Jezus' hoede
Met zijn kruisvlag hoog in top,
Neemt als arke der verlossing
Allen die in nood zijn, op.
En staat de zee al hol en hoog
En zweep' de storm ons voort:
We hebben 's Vaders Zoon aan boord
En veilig strand voor 't oog.

Intussen... ofschoon waar is, dat Jezus de Zijnen veilig dwars door allerlei nood en ellende heenvoert naar Zijn heerlijke, door Hem beloofde, doel... we zouden er verkeerd aan doen, wanneer we deze geschiedenis gingen vergeestelijken. De bijbel is zelf reeds geestelijk: Het Woord van God, geschreven onder leiding van en onder aandrijving van Gods Geest.

Wanneer we de bijbel nog zouden vergeestelijken, zouden we ons schuldig kunnen maken aan een listige vorm van kritiek op de bijbel.

Jezus bevond zich op dit bepaalde moment in een echt scheepje op het meer van Galilea en Hij kwam met de discipelen terecht in een echte storm, die de golven echt over het dek deed slaan, zodat de discipelen echt benauwd werden.

Zelfs zij, vissers van hun beroep, weten geen raad meer. Ze zullen waarschijnlijk wel de hun bekende maatregelen genomen hebben om het onheil te keren, maar tevergeefs.

In doodsnood schreeuwen ze: Heere, help ons, wij vergaan!

Toen we nog kinderen waren, konden we van een verhaal als dit smullen. We herinneren ons nog, hoe boeiend de zondagsschooljuffrouw deze storm op zee vertelde. In onze

verbeelding vochten we met de discipelen tegen de heftige storm. En nog horen we een van die mannen door het bulderen van de wind heen, schreeuwen.

Maar... de romantiek van die tijd, ligt al lang achter ons. We weten wel, dat de zee en de winden geen oren hebben. En dat ze niet gehoorzamen aan het bevel van welke mens ook.

O ja, toen we nog kleuters waren, dachten we, dat alles beziel was. We gaven de stoel, waaraan we ons bezeerd hadden, een stomp: Stoute stoel en we bestrafden de tafel, omdat die ons pijn had gedaan.

Maar nu...? Nu we groot geworden zijn, hebben we afgelegd was kinderlijk was.

De kans bestaat, dat we nu ook lachen om verhalen als deze.

En dat we voor wat in de bijbel staat, de schouders ophalen.

—o—

Er zijn vandaag kerkmensen, die zeggen: Wanneer we „eerlijk willen zijn voor God”, dan kunnen wij, die radio en t.v. hebben, niet meer geloven in de bijbel zoals die daar ligt, in wat er letterlijk staat.

Ons wereldbeeld is, beweert men, anders dan dat van de bijbel.

Het bijbelse wereldbeeld is mythisch, dat van ons natuurwetenschappelijk.

Het kon echter wel eens zijn, dat de bijbel geen enkel wereldbeeld heeft en dat degene, die spreekt van mythe, niet anders doet dan spreken over de vergoddelijkte dubbelganger van zijn eigen gedachten.

Laten we de bijbel maar nemen zoals deze spreekt. Dat is trouwens ook het veiligste.

Misschien vergeten we vandaag teveel, dat God de enige grote uitzondering is op alle regels: En de bijbel spreekt uitgerekend over deze enige grote uitzondering: over God.

Hij is de enige Alwetende, de enige Almachtige: de God, die alleen wonderen doet en voor Wie niets te hoog en te wonderbaar is.

De angst die de discipelen overviel, was een werkelijke angst en hun reactie op wat Jezus deed, stond veraf van de mythe.

Zij, die discipelen van Jezus, wisten ook wel, dat de winden en de zee geen oren hebben. Ze beseften heel goed: Wanneer wij onze hand uitstrekken en de zee gebieden, dan gebeurt er niets. Ze hadden trouwens niet verwacht, dat Jezus zou handelen zoals Hij deed. Ze schreeuwen: Heere, help ons... wij vergaan!

—o—

Niet aanstonds doet Jezus, wat de discipelen vragen. Er staat, dat Hij hen eerst bestraft: Wat zijt ge bevreesd, kleingelovigen? Wisten jullie niet, dat jullie bij Mij altijd veilig zijn?

O neen, Jezus geeft hiermee niet te kennen, dat angst op zichzelf verkeerd is. Angst hoort sinds de zondeval helaas tot het mensenleven. Angst kan een erge plaag wezen. Dat weet Jezus ook; daarvan wil Hij ons tevens verlossen. Wat Jezus Zijn discipelen verwijt, is gericht tot hun adres: ZIJ behoeften niet bang te zijn, nu Hij zich persoonlijk bij hen aan boord bevond.

Hun angst was een vorm... niet van ongelof, maar van kleingelof: ze dachten toch zo gering van Hem.

Nadat Jezus Zijn discipelen tot rede heeft gebracht, gaat Hij staan: Hij strekt de hand uit... en zegt tot de zee en de winden: Zwijs, wees stil.

En dan gebeurt het wonder.
Het wordt ineens volkómen stil!

Op iets dergelijks hadden de discipelen niet gerekend. Ze zullen Jezus met open mond hebben aangestaard: Hoe bestáát het!! „Wat voor iemand is deze, dat ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn?”

De discipelen waren al getuigen geweest van verschillende wonderen van hun Meester. Hij had zieken genezen, zelfs duivelen uitgeworpen. Maar dit: Echt dit hadden ze nog nooit beleefd.

Wat voor iemand is deze...?

In deze vraag klinkt verbazing door: grote verwondering, die hun angst ineens verdreef.

Ze beseften plotseling: Jezus staat nergens voor. Bij Hem zijn ongekende mogelijkheden. Hij opent verrassende uitzichten. Hij is een bijzonder Iemand. Zelfs Heer over de natuur. Hij zal op alles de overwinning behalen!

Wat voor iemand is deze...?

Hier is maar één conclusie mogelijk, de conclusie die de discipelen later ook getrokken hebben en die het evangelie wil, dat wij vanmiddag trekken: Deze is de Zoon van God, Godzelf in het vlees verschenen.

Hier is de God, die zoals het Oude Testament zegt: De zee schold, zodat ze van schrik achteruit ging; de God van wie Ps. 65 zingt: 't Gebruis der zee doet Gij bedaren, daar Gij haar golven stilt...

Zó openbaart Jezus 't hier. En zó kennen wij Hem, nú. Voor óns hebben de zee en de winden geen oren. Wanneer wij ze bestraffen, gehoorzamen ze niet. Maar... wanneer Góð het doet, verandert de situatie: Dan luisteren zelfs de zee en de winden, die door Hem geschapen zijn.

Dan zijn de verwoestende elementen van de natuur ineens één en al oor.

Geen wonder, dat de discipelen verbaasd zijn, diep onder de indruk: Wat voor iemand is deze...?

We moeten, luisteraars, onder de indruk van Jezus zijn. We moeten niet over Hem redeneren en theoretiseren... zoiets kan men steeds vrijblijvend doen.

Ten aanzien van Jezus kunnen we niet vrijblijvend staan. We dienen ons over Hem te verwonderen, Hem te bewonderen, te aanbidden, voor Hem neer te knielen en te zeggen: Mijn Heer, Mijn God zijt Gij.

—o—

Die verwondering en aanbidding wil Jezus ook vandaag bij ons opwekken.

Hij wil, dat we diep, zeer diep onder de indruk komen van Zijn macht, die daadwerkelijk redt. Uit alle angst. Angst voor de dood en het graf, voor ziekte en atoomgevaar.

O neen: Zijn wonderen zijn niet die van een krachtpatser, die de mensen alleen maar versted doet staan zodat ze vol bewondering: Oh! roepen terwijl ze daarna eigenlijk met lege handen naar huis moeten terug keren.

Neen. Jezus' wonderen hebben de bedoeling, dat we ons aan Hem overgeven, toe vertrouwen, zo dat Hij onze leegheid vullen kan met Zijn heerlijkheid en met het ware geluk.

De vernielende machten van de natuur, machten die onze kracht te boven gaan, zijn ook in Zijn hand, die stelt Hij in dienst ter verlossing.

C. Bakker - Enschede

Door de zonde die we in Adam tegen God begaan hebben, is de natuur meer dan ons huis, waarin we mogen wonen. De natuur is tegelijk ons graf geworden, de tegenstander die ons leven aantasten wil, en die ons angst kan aanjagen.

Maar Jezus redt zelfs van dat geweld. Hij kan de grootste macht aan. Zeker nu, nu Hij vandaag als opgestane uit de doden over alle dingen regeert.

Er zijn onder u, die mij hoort, ongetwijfeld mensen, die het leven achter zich hebben. U bent oud geworden, heel oud wellicht. Of u bent ongeneselijk ziek... en dat nog zo jong. U hebt het benauwd, u bent bang.

Of u bent jong en levenslustig, u voelt zich gezond en blij; u denkt liever niet aan nare dingen, die u zo onzeker kunnen maken: dood, oorlog, atoomgeweld.

Het is zelfs mogelijk, dat u... hoewel niet oud en niet ziek, maar jong en gezond... toch niet erg blij bent, omdat u slechts met leegte en grauwhed uw leven gekleurd ziet.

Luistert: Jezus kan uw problemen aan. Hij kan uw leven aan. Hij kan uw sterven aan.

Hij kan uw angsten aan en uw verdriet, uw eenzaamheid en uw ouderdom.

Hij kan de dood aan. En de duivel. De atoomkracht en alle vernielende machten die er zijn.

Want Hij is: Godzelf in het vlees verschenen: God en mens in één Persoon.

—o—

O neen: Het evangelie belooft hier niet aan bijvoorbeeld onze mannen op zee, een be-

houden vaart. We mogen uit dit woord niet afleiden: Iemand die in Jezus gelooft, zal nooit ofte nimmer angst kennen.

Dit gebeuren dat bekend staat als de storm op zee, speelde zich eenmaal af, eeuwen geleden, toen Jezus met Zijn discipelen op het meer van Galilea voer, en ineens die stormwind opstak.

Maar wél bewijst dit evangelie u allen: Jezus KAN uw angst aan. Vertrouwt u aan Hem toe, dan zult u het merken. Misschien direkt al. Maar zeker straks. Zelfs, al zou u naar de mens gesproken, ónder gaan.

Wie in Hem gelooft, wie Hem te hulp roept en vol bewondering neerknielt aan Zijn voeten, die kan grenzeloos optimistisch zijn.

Die mag geweldig veel vertrouwen hebben in Zijn leiding. Zijn aanwezigheid, Zijn kracht.

Wat voor iemand is deze? Hij is de Zoon van God, de Koning van Israël. Hij staat nergens voor. Komt, verwonderd u hier, mensen!

Verwondert u over deze Heiland, die nu Gods Zoon is in kracht.

Hij redt uit alle angst en pijn allen, die Hem te hulp roepen, die Hem roepen bij hun nood.

Echt: elke andere grondslag behalve die van het evangelie, is voor ons, mensen, veel te onzeker. Hier... bij de persoon van Jezus Christus zijn we geborgen, volkomen veilig voor altijd.

Zijn grote liefde drijft onze vrees buiten, omdat Hij die nood van ons leven waar wij machteloos tegenover staan, volkomen wegneemt.

Ja, zo was het begin van het besluit.

Op grond van de daarin genoemde feiten overwoog nu de kerkeraad dat ds Loopstra zich schuldig had gemaakt aan overtreding van het 3e, 5e en 9e gebod! Voorts dat hij in strijd had gehandeld met art. 31 K.O. En ten slotte — ook in Canada zaagt men van dik hout planken! — dat ds Loopstra zich schuldig had gemaakt aan de zonde van onboetvaardigheid!

En als conclusie van deze constatering sprak de kerkeraad met 9 tegen twee stemmen uit „dat Ds Loopstra dient te worden geschorst in de uitoefening van zijn ambtswerkzaamheden.”

En alzo werd ds Loopstra voor schorsingswaardig verklaard.

☆☆☆

Natuurlijk was hiermee de zaak niet afgelopen.

De Canadian Reformed Churches hebben namelijk dezelfde Kerkerode als wij. En in die Kerkerode staat uitdrukkelijk dat een dienaar des Woords alleen geschorst mag worden „door voorgaand oordeel des kerkeroads derzelve **en der naastgelegen gemeente**”.

Daarom kon ds Loopstra alleen in feite worden geschorst als de kerkeraad der „naastgelegen gemeente” daarmede instemde.

Deze „naastgelegen” gemeente was die van Burlington waarvan de onder ons ook goed bekende ds G. van Dooren de predikant was en is.

En dus wendde de kerkeraad van Hamilton zich tot die van Burlington „om haar (!) oordeel te vernemen en voort te kunnen gaan in deze tuchtzaak.”

Met bekwame spoed pakte de kerkeraad van Burlington deze zaak aan.

Hij vergaderde n.b. reeds op dezelfde dag waarop die van Hamilton ds Loopstra schorsingswaardig had verklaard en ook nog op 11 juli.

Na grondig onderzoek sprak toen de kerkeraad van Burlington met algemene stemmen uit dat naar zijn oordeel geen der door de kerkeraad van Hamilton aangevoerde gronden, hetzij afzonderlijk, hetzij gemeenschappelijk ds Loopstra „naar luid van de kerkerode terecht beschuldigen van „grove openbare zonden die der kerk schandelijk, of ook bij de overheid strafwaardig zijn (art. 79 Kerkerode) en in het algemeen van een der zonden genoemd in art. 80 K.O., „die de bedrivers voor de wereld eerloos maken en in een ander gemeen lidmaat der kerk der afsnijding waardig gerekend worden”.

Ten gevolge van dit besluit van de kerkeraad van Burlington kon op grond van de kerkerode de schorsing van ds Loopstra geen doorgang vinden.

Had de kerk van Hamilton niet plechtig beloofd zich aan de kerkerode te zullen houden?

Maar zie: de kerkeraad van Hamilton trok zich van het oordeel van de kerkeraad van Burlington, van de kerkerode en van zijn belofte die te zullen houden niets aan.

Want reeds op de volgende dag besloot hij onder eigen verantwoordelijkheid ds Loopstra „voorlopig te schorsen in zijn ambtsdienst op grond van zonden tegen het 3e, 5e en 9e gebod van de Wet des Heren en art. 31 K.O.”.

Wie denkt dit lezend niet aan wat de kerkeraad van Groningen-Zuid ten opzichte van ds Van der Ziel presteerde?

Je zou bijna geloven dat deze kerkeraad de kunst van „op eigen verantwoordelijkheid” te schorsen van de kerkeraad van Hamilton had afgekeken!

☆☆☆

Het spreekt vanzelf dat ds Loopstra in deze, de kerkerode en de gegeven belofte zo schandelijk schendende en daarom onwettige en onchristelijke schorsing, niet berustte.

Hij beriep zich onmiddellijk op de classisale vergadering.

Ook deze pakte de zaak met grote voortvarendheid aan. Nog geen week later kwam ze samen. En na zorgvuldige overweging van de zaak kwam zij tot een uitspraak daarover. Deze classis overwoog o.a.

„a. Dat de voorlopige schorsing is geschied tegen het voorgaand oordeel van de genabuude kerkeraad in en daarom in strijd is met art. 79 K.O.

KERKELIJK Leven

Een canadese les in kerkrechtelijk handelen

Een van de boeiendste belevenissen tijdens een buitenlandse reis is de kennismaking met het kerkelijke leven in het land dat men bezoekt. En vooral het contact met de medechristenen daar. Men komt dan dikwijls tot de ontdekking dat in zo'n vreemd land de kerk leeft en het geloof bloeit op een wijze waarvan men te voren niet het flauwste vermoeden had. Dergelijke ervaringen zijn de kostbaarste herinneringen aan buitenlandse reizen.

Toen ik verleden jaar in Canada was heb ik dan ook weer de gelegenheid aangegrepen om met het kerkelijke leven en de medegelovigen daar in contact te komen. En dat kan ik wel zeggen: ik heb ook wat dat betreft heel veel boeiends beleefd.

Uiteraard heb ik me speciaal bezig gehouden met de kerken die ons het meest na staan. Zoals men weet zijn dat de Canadian Reformed Churches die voor het overgrote deel bestaan uit emigranten die afkomstig zijn uit de vrijgemaakte kerken in ons vaderland.

Zoals ik reeds eerder schreef heb ik geprobeerd de kerkelijke misère die we in ons land beleefden buiten de gesprekken te houden. En ik heb, waar ik kon, de canadese broeders op het hart gebonden de kerkelijke troebelen in Nederland niet over te brengen naar hun kerken. Ik merkte namelijk dat daar gevaar voor bestond.

Van de ervaringen welke ik in Canada opdeed wil ik in dit artikel er één vertellen.

Mijn gastheer daar was in het gelukkige bezit van de acta van de generale synoden van de Can. Ref. Churches. En ik behoor tot die vreemde en zeldzame kerkmensen die er plezier in hebben in dergelijke, voor niet insiders ongenietbare en onverstaanbare litte-

ratuursoort te neuzen. En daarin vond ik nu een historie die ik de lezers van Opbouw niet wil onthouden. Ik hoop dat ze er lering, vermaning en ook een beetje vertroosting uit zullen ontvangen.

Hier volgt het verhaal.

☆☆☆

In de kerk van Hamilton — de predikant ervan was ds W. Loopstra — waren in de jaren rondom 1950 allerlei moeilijkheden ontstaan.

Wat het creëren daarvan betreft zijn onze canadese broeders, zoals ik merkte, geen haar beter dan wij vrijgemaakten in Nederland. Wat de „vrijgemaakte” emigranten ook in het moederland hebben achtergelaten, niet de neiging om elkaar om allerlei kwesties-van-niks in de haren te vliegen.

Welnu, ook in de kerk van Hamilton waren moeilijkheden ontstaan die tot grote spanningen en twisten leidden.

Het kwam ten slotte zo ver dat de kerkeraad van de kerk van Hamilton op 8 juli 1957 het volgende besluit nam. Wat de vorm betreft zou het zo uit het notulenboek van een nederlandse vrijgemaakte kerk weggelopen kunnen zijn!

Het besluit begint namelijk zo:

„De raad van de Canadian Reformed Church te Hamilton,

constaterende,

a. dat haar (!) praeses en broeder Ds Loopstra het gezag (!) van de kerkeraad niet of niet voldoende eerbiedigt of wil erkennen;

b. dat Ds Loopstra blijk gegeven heeft van onbetrouwbaarheid door het tot tweemaal toe niet houden van een afspraak met de kerkeraad;

c. dat Ds Loopstra weigert het kerkeroadsbesluit, genomen op 4 april te helpen uitvoeren, zonder zich te beroepen op de meerdere vergadering;

d. dat Ds Loopstra zich niet aan de vermaning en tucht van de kerkeraad wil onderwerpen en daarnaar handelen;

e. dat Ds Loopstra blijk gegeven heeft niet de vereiste bekwaamheid, kennis en inzicht te hebben welke nodig zijn voor de uitoefening van zijn ambt.”

b. Dat art. 79 onder meer bedoelt de rechtspositie van de ambtsdragers veilig te stellen, maar de schorsing van zijn dienaar des Woords door de raad van Hamilton op eigen gezag deze rechtspositie heeft aangestast.

c. Dat door deze wijze van schorsing de kerkeraad van Hamilton het recht in eigen handen heeft genomen."

In verband met deze overwegingen sprak de classis uit „dat deze schorsing onwettig en ongerechtvaardigd is en terstond dient te worden opgeheven."

Ieder die enig besef heeft van het recht dat in de kerk van Christus behoort te fungeren zal moeten erkennen dat dit classicale besluit een goed, een christelijk besluit was.

☆☆☆

Het spreekt weer bijna als vanzelf dat met deze uitspraak van de classis de kwestie-ds Loopstra niet van de baan was.

Integendeel: de meerderheid van de kerkeraad lapte de uitspraak van de classis aan haar laars (excuus voor het beeld!) en wierp zich met de haar volgende kerkleden op als First Can. Ref. Church van Hamilton. Ds Loopstra met de zijnen beschouwden zich als de oorspronkelijke kerk. En beiden gingen „de kerkelijke weg" op om een definitieve uitspraak te verkrijgen ten aanzien van het tussen hen gerezen conflict.

En zo kwam deze onverkwikkelijke zaak op de generale synode van de Canadese kerken die kort daarop in Homewood-Carman samenkwam. En deze heeft uren en uren, ja dagen aan dagen besteed om deze kwestie tot een christelijke oplossing te brengen. De synodale commissie die de behandeling van deze zaak moest voorbereiden leverde bij de synode een rapport in van niet minder dan 68 compres gedrukte bladzijden.

Het is voor wie de jongste geschiedenis van de vrijgemaakte Geref. Kerken heeft meegemaakt in hoge mate interessant van dit rapport kennis te nemen. Ik zal er enkele uitspraken uit memoreren.

☆☆☆

In de verdediging van de schorsing van ds Loopstra had de meerderheid van de kerkeraad van Hamilton er op gewezen dat er in Hamiltons kerk een „noodsituatie" was ontstaan. (Wie die haar kent denkt weer niet aan de zgn. kwestie-Van der Ziel?) En deze meerderheid verweet nu de classis dat deze vóór ze over de schorsing van ds Loopstra een uitspraak deed éerst had moeten onderzoeken of er niet inderdaad in Hamilton van een „noodsituatie" sprake was. Een „noodsituatie" welke de schorsing van ds Loopstra door de kerkeraad van Hamilton „onder eigen verantwoordelijkheid", en tegen het besluit van de genabuurde kerk in, noodzakelijk en rechtvaardig maakte.

Met grote scherpte keert zich nu de commissie tegen deze redenering.

De classis, zo oordeelde de commissie, had met een eventuele noodsituatie in Hamilton niets te maken! De kerkorde zegt immers zo duidelijk als het maar kan dat de schorsing van een predikant nooit ofte nimmer mag geschieden dan met goedkeuring van de genabuurde kerkeraad. De situatie waarin een kerk zich bevindt wanneer er serieus over de schorsing van haar predikant gesproken wordt is altijd een noodsituatie. En juist met het oog op zo'n noodsituatie bepaalt de kerkorde dat een schorsing alleen mag geschieden met bewilling van de genabuurde kerkeraad. Als men betoogt dat het optreden van een noodsituatie de schorsing van een predikant over zijn eigen kerkeraad „in eigen verantwoordelijkheid" wettigt komt men tot de onzinnige redenering dat de grond die de kerkorde noemt voor het verbod aan een kerkeraad om onder eigen verantwoordelijkheid — dus tegen of zonder de goedkeuring van de genabuurde kerk — te schorsen tot de grond wordt om dat wel te doen!

De genoemde commissie sprak letterlijk uit: „De vraag is, of de classis inderdaad eerst had moeten onderzoeken of er een noodsituatie was in de gemeente van Hamilton, die deze voorlopige schorsing zou rechtvaardigen. Uw commissie antwoordt hierop met een beslist **neen**. Zij is evenals de classis Fergus van oordeel dat deze voorlopige schorsing in strijd is met art. 79 K.O.

Om deze reden behoeft dat onderzoek niet te geschieden."

Met de constatering dat de schorsing van ds Loopstra in strijd was met art. 79 van de kerkorde was naar het oordeel van de commissie de kous af. Welke zakelijke gronden de meerderheid van de Hamiltonse kerkeraad ook mocht aanvoeren voor zijn anti-kerkordelijke schorsing — ze deden niets ter zake. De schorsing was geschied in flagrante strijd met de ondubbelzinnige bepalingen van de ook door de kerk van Hamilton aanvaarde kerkorde. En daarom was het eerste en enige wat naar het oordeel van de commissie geschieden moest: opheffing van de schorsing.

☆☆☆

Maar de commissie had over het onwettige gedoe van de kerkeraad van Hamilton nog meer te vertellen.

Zij wees er namelijk op dat door de schorsing van ds Loopstra niet alleen aan deze predikant schandelijk onrecht was aangedaan — neen, ook het recht van de **gemeente** van Hamilton was door de wandaad van zijn kerkeraad „diep gekrenkt". Deze gemeente had er namelijk recht op „dat de kerkeraad in het oordeel van de raad van Burlington (namelijk dat ds Loopstra niet schorsingswaardig was — C.V.) had berust en met een wel gefundeerd bezwaar tegen dat oordeel zich tot de e.v. classis had gewend. En door de wacht te betrekken bij de rechtspositie van de dienaar des Woords overeenkomstig art. 79 heeft de classis Fergus bewezen ook de rechten van de betrokken gemeente te eren. **Indien classes en synoden zulk schorsen zouden goedkeuren, dan is het hek van de dam. Dan kan elke kerkeraad zich ontdoen van een ambtsdrager die hem niet langer zint**, hoewel de gemeente van Christuswege haar recht op de dienst van deze ambtsdrager blijft hebben, omdat de Here der kerk hem vanwege zijn trouw in zijn dienst niet geschorst wil hebben."

In deze woorden horen wij iets of liever veel doorklinken van vrome eerbied voor het recht des Heren zoals dat in zijn „duur gekochte" kerk moet worden gehandhaafd — door alle kerkelijke vergaderingen.

☆☆☆

Na grondige en diepgaande besprekingen nam de synode ten slotte **met algemene stemmen** het volgende besluit

„De synode overweegt:

1. dat deze voorlopige schorsing (van Loopstra nl.) geschiedde nadat de kerkeraad van de naastgelegen gemeente als zijn oordeel had uitgesproken, dat op de hem ter toetsing voorgelegde gronden Ds Loopstra niet schorsingswaardig was;

2. Deze voorlopige schorsing geschiedde in strijd met art. 79 K.O., welke zegt, dat ambtsdragers zullen geschorst worden door voorgaand oordeel des kerkerads derzelve en der naastgelegen gemeente;

3. De classis had daarom niet de roeping eerst te onderzoeken of de kerkeraad van Hamilton in een noodsituatie verkeerde. Ze had de roeping dadelijk te constateren, dat deze schorsing in strijd met art. 79 K.O. was geschied;

4. De kerkeraad van Hamilton mag bedoeld hebben geen schorsing naar art. 79 K.O. uit te spreken, niettemin heeft hij in strijd met dit artikel van de kerkenordening gehandeld door tot voorlopige schorsing van de predikant over te gaan, nadat de raad van de naastgelegen gemeente had geoordeeld, dat ds Loopstra niet geschorst mocht worden.

5. Art. 79 K.O. heeft voorgeschreven, dat de ambtsdragers zullen worden geschorst door het oordeel van de eigen en de naaste kerkeraad om een rechtvaardige tuchttoefening over ambtsdragers zo veel mogelijk te waarborgen.

6. De classis heeft daarom terecht opgemerkt:

a. dat art. 79 K.O. onder meer bedoelt de rechtspositie van de ambtsdragers veilig te stellen,

b. dat de kerkeraad van Hamilton door deze schorsing de rechtspositie van de ambtsdragers heeft aangetast,

c. dat de kerkeraad van Hamilton door deze wijze van schorsen het recht in eigen handen heeft genomen.

7. Het gebruik van het woord „onrechtvaardig" in de uitspraak van de classis is als zodanig geen vooruitgrijpen op de afwijzing van de schorsingsgronden in uitspraak II van deze classis, omdat door deze onwettige schorsing het recht des HEEREN op de trouw van de kerk van Hamilton aan de ook door haar aanvaarde kerkenordening is verloochend."

Op grond van dit alles keurde de synode met algemene stemmen de over ds Loopstra uitgesproken schorsing af.

In deze classicale en synodale besluiten gaven de Canadese kerken een voortreffelijk voorbeeld van gereformeerd, schriftuurlijk kerkrechtelijk handelen!

Ze gaven daarmee een duidelijke en beschamende les aan de Nederlandse vrijgemaakte kerken.

Tegelijk toonden zij daarmee aan hoe gezegend een naar de Schriften handelend kerkverband kan zijn. Daardoor werd namelijk aan een onrechtvaardig veroordeeld predikant recht gedaan en de hiërarchie van een kerkeraad weerstaan.

☆☆☆

Maar mijn verhaal is nog niet af.

De procedure rondom ds Loopstra kwam nl. in de Canadese kerken nog eens ter sprake en wel op de laatst gehouden generale synode daarvan.

Dat geschiedde als volgt:

Op deze synode kwam uiteraard ook ter sprake het rapport dat de synodale deputaten voor de oefening van het verband met de buitenlandse kerken hadden uitgebracht. Aan dit rapport nu was een nota toegevoegd waarin op een indringende wijze de kerkrechtelijke manipulaties van de synoden van Delfshaven en Amersfoort werden besproken. En deze bespreking mondde uit in een scherpe kritiek. Met name keerde deze deputaat zich tegen de gang van zaken rondom de schorsing van ds Van der Ziel. Hij vestigde er de aandacht van de synode op, dat, terwijl de Canadese kerken een schorsing van een predikant door de eigen kerkeraad op „eigen verantwoordelijkheid", dus zonder of tegen het oordeel van de genabuurde kerkeraad scherp had veroordeeld, deze aperte schending van de kerkorde in Nederland door de generale synoden nota bene was goedgekeurd.

De conclusie waartoe deze deputaat kwam was dat de kerkeraad van Groningen-Zuid het „recht des HEEREN" op de trouw van de kerk van Groningen-Zuid aan de ook door haar aanvaarde kerkenordening op evidente wijze had **verloochend**.

En dat er nu de synoden deze schending van de kerkorde hadden goedgekeurd in de Nederlandse vrijgemaakte kerken „een bepaalde ommezwaai" was te bespeuren welke in concreto bestond in afwijking van en in strijd komen met de aangenomen kerkenordening als accoord van kerkelijke gemeenschap.

De synodale commissie die een oordeel over de handelingen van de genoemde deputaten moest voorbereiden constateerde naar aanleiding van wat de genoemde deputaat had opgemerkt dat het duidelijk (obvious) was dat er metterdaad verschil was in het interpreteren en toepassen van art. 79 der K.O. tussen de synoden van Homewood-Carman en de Nederlandse synoden van Delfshaven en Amersfoort.

De Canadese synode besloot evenwel nog geen consequenties te verbinden aan deze geconstateerde schending van de Kerkorde. Zij beperkte zich, aangezien zij niet zeker was of de geconstateerde overtreding van de K.O. een **incident** of een **symptoom** was tot het vaststellen van het genoemde verschil in toepassing van art. 79 der K.O.

☆☆☆

Dit was het verhaal over de les in kerkrechtelijk handelen welke „Canada" ons gaf.

C. Veenhof - Kampen

La plongeuse

L. Th. Lehmann

<i>Penthesileia sprekend tot haar volk?</i>	1
<i>In blauw kuras een marmerlijf bedwongen, de amazonehelm is strak en wit.</i>	2
<i>De meeuw der blanke armen meet de einder, 't is of zij offert maar aan welke god?</i>	3
<i>Want aan haar lichaamsnaald ontleent 't heelaal</i>	4
<i>een nieuw en duizlend evenwicht. Granaat!</i>	5
<i>De meeuwen breken op hun spiegelbeeld.</i>	6
<i>Verbij het roest dat naar uw tanden slaat.</i>	7
	8
	9

a. Aangestoken

Een collega wees mij op dit merkwaardige, mij voorlopig duistere gedicht, maar dat intrigeert. Uit een bloemlezing genaamd „De schalmei”, voor schoolgebruik. Met de slimme voetnootvragen van: „Hoe vaak en waar spreekt de dichter van metaal?” Maar dit brengt me niet verder.

Van de dichter, laat ik het maar eerlijk bekennen, nooit gehoord. Geboren in 1920 staat er.

Penthesileia dan. Goed, ik zoek het op in een betrouwbaar woordenboek: „Dochter van Mars en Otrera; koningin der Amazonen; komt de Trojanen te hulp tegen de Grieken. Achilleus stormde op haar af en stootte haar neer toen zij, een ogenblik diep onder de indruk van zijn machtige aanblik, niet op haar qui vive was. Wanneer hij haar heeft geveld, vlijmt er een diepe spijt door hem heen als hij deze jonge vrouw ziet sterven, overweldigd als hij is door haar ongewone schoonheid”.

„Wer den Dichter will verstehn
Muss ins Dichters Lande gehn.”
Kennst du das Land?
Nee.

Dan er maar op af.

b. Op zoek

Naar de Leeszaal.

„Kent ú hem?”

„Nee. Maar daar staat een kast met allemaal gedichten. En een alfabetische lijst”.

Inderdaad. Eén dichtbundeltje: „Luxe”. Met op de achterkant een foto van de dichter.

Hoe? Zijn hoofd van de achterkant gezien! Dus iemand die wel weet wat hij waard is — anders geef je geen dichtbundels uit, met portret — maar niet voor ieder te spreken. Deze dichter verbergt zich om zijn visie te dwingender op te leggen, naarmate men zich meer moeite geeft binnen te dringen in zijn geheim.

c. „Luxe”

Deze titel wordt misschien wel duidelijker na het lezen van

Succes

*Mijn vader zei vaak,
dat ik flink zijn moest,
Zolang tot ik dacht:
dat nooit.*

*Ik behoor nu tot
de beste élite,
die van de bewuste
lafaards.*

Het bundeltje bevat m.i. geen enkel gedicht van de kracht van La plongeuse. Wel parallellen: b.v. Lucaans graf te Paestum; Periodiciteit; Grote traditie. Ook aanwijzingen, naast „Succes”.

Fundamenteel

*Ik kijk naar mijn broekspijpen
en schoenen
terwijl ik ze aan heb,
en verbaas me dat dit ik is,
Ik is vast iets anders.
Maar wat?*

Small talk

*Als verzen nog geen verzen zijn,
maar woorden in mijn hoofd,
dan lijken ze heel even fijn,
net iets dat wat belooft.*

*Ik word, als soms met een roman,
nieuwsgierig, en haast blij.
Maar als ze op papier staan, dan
is dat gevoel voorbij.*

*En dus vergeet ik ze ook gauw,
kijk ik er nog eens naar,
dan denk ik: Hé, schreef
ik dat nou?
Wat handig, en wat raar.*

Give up the struggle and go down with grace

*Kleine stroompjes,
magere beekjes
komen door spleten
van de donkere, zware
muur van bijgeloof.*

*Magere stroompjes,
maar kleurig alsof er
benzine op drijft.*

*Er is geen zee
die ze kunnen bereiken,
(geen god voor mensen)
maar ze zijn best aardig:
Muziek en poëzie.*

*Een deel van wie
leest en luistert
heeft alles opgegeven,
om met wat gratie
onder te gaan.*

*Anderen gaan ook wel
onder
zonder.*

d. Excurs

Toen er verder geen speciale bundel van hem te vinden was, ben ik in bloemlezingen gaan zoeken.

En stootte toen op: Poëzie in Carré, op 28 februari 1966, toen 's avonds o.l.v. Simon Vinkenoog 24 dichters zich met hun werk gepresenteerd hebben aan wie maar daarvoor geïnteresseerd was. „Het gesproken woord: de adem van de levende dichters. Oefening in een nieuwe dimensie. Persstemmen en andere reacties”. Zelfs de grote A. Roland Holst deed mee, en ook L. Th. Lehmann. Samen zijn ze gekiekt — zo hebben we ook een gewoon portret van hem — en er staat boven: Twee eigenzinnigen. Lehmann zegt zelf van de avond: „Het was een merkwaardige gebeurtenis, vooral omdat poëzie voor mij altijd toch wel een verrijnd tijdverdrijf is geweest. De gedichten, die ik heb voorgelezen, zijn de dingen, waarvan ik me 't minst geneer om ze hardop te zeggen”. Han Lammers schrijft van hem: „Het oude wonderkind Louis Lehmann — excentriek als geen ander — niemand was nauwelijks ook bedrever dan hij — maakte aangrijpend waar welke kracht de gewone, ogenschijnlijk niet-dichterlijke observatie kan ontplooien”.

e. La plongeuse

Inderdaad. We moeten van de „ogenschijnlijk niet-dichterlijke observatie” uitgaan. Niet van Penthesileia direct, dat voert op een zijspoor. Maar van de titel: La plongeuse. Frans. Want „De Duikster” is te plomp voor het niveau, dat de dichter wil. En let er op, hoe hij dit weet te bewaren en te verluchten. Meesterschap. Zelfs de opeenvolgende acties weet hij tijdloos voor te stellen: de grote illusie.

Een jonge vrouw, in strak, blauw badcostuum en witte badmuts klimt omhoog langs de trap van een duiktoren, die de dichter doet denken aan een spreekgestoelte. Aangekomen op het platform staat ze een ogenblik roerloos, de armen gestrekt langs het lijf (1-3). Dan gaan de armen gestrekt omhoog naar voren op schouderhoogte, als een lineaal gericht naar de horizon. Daarbij wordt de onderlinge afstand zichtbaar, waardoor het beeld ontstaat van de vleugels van een meeuw (4): wit, blinkend, gracieus, speels de vogel dragend waarheen hij wil, beheersing van gewicht en ruimte, atmosfeer en beweging, regelmaat,

harmonie: het smetteloos witte van „goddelijkheid”. De armen uitgestrekt als bij het offer. (5)

En nu omhoog tot verticaal langs het hoofd, zodat haar lichaam, zuiver en recht, in volkomen bedwang, volmaakt, zich rekt tot een naald als in het huisje van een balans, en dat op het ogenblik dat zij alle zenuwen gespannen houdt in het (moeilijke) evenwicht tussen rust en sprong. Het heelaal kijkt gespannen toe, ziet in haar de gouden standaard van eigen harmonie. Zoals de vrouw zo dikwijls de toets aangeeft van een samenleving. Zo laat dan nu het heelaal zich door haar bepalen. Daar staat zij, op duizelingwekkende hoogte, soeverein. En dan de afstoot omhoog. (7) Het zwenken naar het roerloze wateroppervlak roept het beeld op van twee meeuwen, die elkaar tegemoet vliegen. Bij de breking van het spiegelbeeld vermeerderd zich het aantal. (8)

En dan is het visioen verdwenen. De mythe zwijgt.

f. Penthesileia

Niet zonder reden zal de dichter deze figuur uit de Griekse mythologie in zijn voorstellingswereld hebben betrokken: koningin van de Amazonen, kuras, helm, offer, marmer(?).

De Oxford-Dictionary deelt mee, dat de Amazonen bijzonder geliefd zijn in de kunstenaarswereld vanwege het pikante contrast van vrouwelijke schoonheid en mannelijke activiteit.

Marsman decreteert (tot tweemaal toe) in zijn gedicht: „Penthesileia slaapt”.

Dat is inderdaad ook een mogelijkheid. En dan droomt ze van Lesbische avonturen met haar stamgenoten, en dat zij, als prima donna, daarin zo onbevredigd blijft. En ze ziet uit naar iets anders. Van pikant gesproken.

Van de Woestijne voert in zijn gelijknamig gedicht haar ten tonele als heldin onder de helden, episch-dramatisch.

Quintus van Smyrna, Grieks dichter in de 4e eeuw v.Chr. is nader aan de bron. In zijn Posthomeric legt hij de nadruk op het feit, dat P. dochter is van de god Mars, en dat zij, ofschoon zij duidelijk weet heeft van het noodlot boven Troje, zelfs nadat Hektor, de machtige krijger der Trojanen door hem is neergeveld. Achilles uitdaagt op leven en dood. Zo onverschrokken en overtuigend, dat de Trojanen zich opnieuw gaan inzetten, achter haar. Eenzaam en groots tart zij noodlot en dood. Heeft Lehmann aan een „doden”sprong gedacht?

g. Het Apollinisch motief

Lehmann stelt aan de orde de vraag: Hoever reikt de menselijke macht? Wat is voor hem te bereiken in de levensruimte van vorm, maat en harmonie, het rijk van „de geest”? Alle weelde van lichaamsvormen gedisciplineerd onder een stalen wil, een autarke

wet, zonder décor, strak en doelgericht. De mens weet zich omhoog te stoten tot onsterfelijkheid, goddelijkheid van binnen uit. Smetteloosheid, hard als metaal en blinkend, het heelal aan zich onderwerpend. Prachtig is zo'n mens-in-triumf, zonder woorden, uitsluitend daad, de sprong, de vlucht, de vermetele uitdaging van hogere macht.

Wat, offeren? Aan wie? Waartoe? Ik zelf zal de maat, de norm, de wet voor de kosmos bepalen.

En dan ineens is het visioen verdwenen, de mythe zwijgt, de illusie is weg. We bevinden ons opnieuw, en nu tot groter, dieper ontgoocheling, in de dodelijke greep van de realiteit: sterfelijkheid, chaos en dood, ontbinding, geblust en verwerend metaal, rustroest, geesteloosheid, stilstand, terwijl zo stoute vernieuwing wenkte, verveling, onbegrepenheid, het leven-zonder-zin, de vijandige naaste, eenzaamheid, vertwijfeling, onmacht, angst, wanhoop.

De tegenspeler, het Dionysisch motief, bij Nietzsche zo beslissend, schijnt hier minder uitbundig-triumfantelijk. Maar niet minder verbeterd. Met de rug tegen de muur. De slotregel van dit gedicht lijkt mij het sterkst. Was de dichter tot dusver toeschouwer, zij het met bevende betrokkenheid, nu ineens spreekt hij, hijzelf, interpreteert de ingetreden situatie, en „profeteert”, formuleert het agendum voor ieder, die participeert, heel de mensheid. Zijn pretentie reikt even ver als de trots van Penthesilea, al herbergt hij in de berusting van het „go down with grace”: in verlorenheid grommend achter de tralies van kosmische gevangenschap.

h. Diabolisch dilemma

Deze berusting is begrijpelijk, wanneer de jeugdwaan van superioriteit over de kosmos wijkt. Afscheid van de stralende illusie bij de ervaren druk der omstandigheden, „het harde leven”, ook gebrek aan durf en volharding. „Het stroompje, dat zich een weg zoekt door de harde muur van bijgeloof, dat toch geen god bereikt” is te zwak geworden. Wat is eigenlijk het verschil tussen cultuur en natuur, als de dood nadert?

De satan weet de menselijke horizon voor te stellen als omsloot hij een ruimte die valt te overzien en te beheeren naar eigen maatstaf. En tevens, met moed en élan, te overschrijden. Aantrekkelijk, zo'n leven onder eigen directie. In de discussie beland, valt deze stelling fier uit te houden tegenover „de oudere generatie”, die blijkbaar dit élan mist, nooit heeft kunnen opbrengen, „ons jongeren heeft opgescheept met een verwaarloosde chaos van onbegrip en onrecht. Te wapen! Meet de einder, dirigeer het heelal. Falen is desertie!”. En naar deze maatstaf wordt de naaste gemeten, te licht bevonden, doodverklaard: „Er is maar één weg: Protest en geweld: breek weg die verroeste structuren”. Alsof God niet Zelf de structuren bepaalt en soeverein handhaaft. Overigens is het onbillijk alleen „de jongeren” als schuldig aan te

wijzen. Ze duiden slechts aan, als ze voorzichtig zijn, en verantwoordelijkheid kennen. Velen bezwijken zelfs onder de last van vele vermeende verantwoordelijkheden: „Amerika”, „Vietnam”, „Griekenland”, „bietsuiker of rietsuiker”, het bestuur van de school”, ik noem maar enkele krenten. De ouderen staan ook schuldig. We behoeven ons maar even ons intellectuele spel voor ogen te halen, dat een bloedspoor achterliet b.v. in het kerkelijk leven. Hoe dichterbij de „zuiverheid”, hoe gemakkelijker de greep naar de dirigeerstok-namens-God: „De hand aan de ploeg, en de ploeg erdóór!” En daar liggen dan de krankzinnige ruïnes. En, als er niets gebeurt, opnieuw een nieuwe machtsorganisatie. Want „dat moet toch kunnen bij gehoorzame Christenen!” Ja, ja, kraaltje-rijgen met gemeenten van Christus, door onzegelijke kinderen. Als deze scribenten eens wisten, wat een weerzin hun verderfelijke geargumenteer en geknutsel en gepolemiek bij de jeugd oproept! Terecht. Dat is zeker een winstpunt. Die weet, dat deze machinaties zich niet verdragen met de vrijheid-in-Christus van de Kerk. Vgl. 2 Sam. 24 : 10 vv.

Maar als straks, na de nieuw aangerichte verwoestingen, het vermoeide hart gaat berusten, dan zegt Lehmann:

De zin van het leven en zo

Als aan de minimum eis:
Onsterfelijkheid, eeuwige jeugd,
zonder lichamelijke of geestelijke
ongemakken
voldaan is,
zouden we er eens over
kunnen praten
of het de moeite waard is
je ergens voor in te spannen.

(en dan schaaft hij zich onder de bewuste lafaards)

i. Het Evangelie

Maar waaraan ontleent hij dan nog het recht te profeteren? Zonder dat hij omhoog wijst, boven zich uit? Zijn moraal is tot op de draad versleten, vastgevroren in de moeizame, intellectueel-vrijblijvende discussie. Voelt Lehmann dit zelf, als hij van zijn werk spreekt als van een verrijnd tijdverdrijf?

Hoe kwam het, dat Paulus' evangelie van Jezus Christus in Athene

nu juist op de „beste élite” af-schampte, verkleefd aan haar superioriteitsillusie, op zo verre distantie van de nood der realiteit? Omdat de élite Christus nooit zal accepteren, maar Hem verdoemt. Want Hij mat de einder en offerde wèl, offerde Zichzelf, en kreeg zó van Zijn Vader, de soevereine Schepper van het heelal, de beschikking over hemel en aarde, om opnieuw het evenwicht aan te brengen.

De bijbel noemt gelukkig, blijvend gelukkig, wie niet naar éigen inzicht, éigen ervaring, éigen macht leeft, maar bij Zijn wil, Zijn Rijk, Zijn toekomst, al zou de weg gaan door de nood heen die Wurmbrandt beschrijft: „het systeem haten als de pest, maar de pijnigers blijven liefhebben naar Zijn gebod, dat naar de grote toekomst leidt”.

Misschien is het nodig die weg vandaag reeds te beproeven en in te slaan. Allicht zonder „discussie”. Zónder décor misschien. Maar zéker zonder superioriteitscomplex.

(Psalm 23 : 4)

Kampen, 12 maart 1971.

D. J. BUWALDA

TE BERDE

een groeiend independentisme — zie de geschiedenis — anderzijds is men bevreesd voor een kerkelijke hiërarchie — zie de geschiedenis.

Wat nu?

Allereerst een erkennen dat wat we ook doen of niet doen, mensenwerk is, dus onvolmaakt in tweeërlei zin: besmet door de zonde, en beperkt door onze historische gebondenheid. Maar toch, we moeten verder en verder naar beste kunnen.

Wat is een K.O.?

Ik meen dat er niet één K.O. is, maar twee en dat deze twee in het verleden door elkaar gehutseld zijn tot één en dat dat verschillende moeilijkheden en onrechtvaardigheden heeft veroorzaakt. Er is — naar mijn mening — een K.O. die geldt voor de plaatselijke, soevereine kerk. Een K.O. die door de plaatselijke kerk is opgesteld, al of niet met advies van anderen, en vastgesteld. En er is een K.O. die in de wandeling genoemd wordt het akkoord van kerken. Deze laatste geeft regels voor die zaken die van belang zijn voor het gemeenschappelijk optreden van de kerken, bijvoorbeeld de zending, de opleiding tot predikant, het contact met de overheid, de rechtspositie van de predikant, enz. Deze twee K.O.'s staan uiteraard niet los van elkaar maar moeten toch onderscheiden worden. De plaatselijke K.O.'s behoeven niet aan elkaar gelijk te zijn.

Pluriformiteit is niet erg, als het maar een pluriformiteit in eenheid is.

Neem bijvoorbeeld de kerk van Rijsbergen. Is deze gereformeerd?

De plaatselijke gebruiken en orde zijn in ieder geval afwijkend van de andere kerken.

Mag dat?

De a.s. studiekommissie kan naast het opstellen van een akkoord enige aanbevelingen doen voor de organisatie van de plaatselijke kerk, maar meer dan adviezen mogen het m.i. niet zijn.

„O, bent U een artikel één-en-dertiger?”

Dat was (is) de naam waaronder wij in de (buiten)wereld bekend staan en... dat was onze eigen schuld. Onze starheid, ons dogmatisme, onze Prinzipliën-reiterei” zoals onze Oosterburen dat zo treffend uitdrukken, stond — stond of staat? — levensgroot afgebeeld in deze naam: artikel 31.

En nu, hoe heten we nu?

Antwoord: de buiten-verbanders!

De wereld lacht ons uit. Lijden wij nu smaadheid om Christus' wil?

Wat dacht U van de naam: Evangelisch Gereformeerd? De naam „gereformeerd” wijst op onze historische afkomst en duidt tevens op het verband met de gereformeerde gezindte. „Evangelisch” is hier bedoeld ter afsnijding van misverstand met Christelijk Gereformeerd (hopelijk voor korte tijd), Oud-Gereformeerd en Vrijgemaakt-Gereformeerd (hopelijk voor korte tijd).

De kerk van Zwolle heeft, en nu tijdig, aan vele kerken voorgesteld om een studiekommissie in te stellen om te komen tot een nieuwe K.O. Dit voorstel heeft reeds verschillende reacties opgeleverd, positieve en negatieve, en dat is niet verwonderlijk. Enerzijds is men beducht voor

HET RODE BOEKJE

[Ot en Sien op de sekstoer]

Jongemensen die weten dat ze maar eenmaal jong zijn en die wat van hun leven willen maken, zullen zich door het rode boekje minder spoedig van hun program laten afbrengen dan nietsnutten en mislukkelingen. Wie vol is van idealen, heeft geen ruimte voor liederlijkheden of onbenulligheden. Maar wie voor zijn achterstand en mislukking excuses zoekt kan volop terecht: deze maatschappij, zo troost het rode boekje hem, steunt immers op ongelijkheid, concurrentie en gezag. En dat moest niet mogen.

Die ongelijkheid bijvoorbeeld. „Er zijn altijd mensen, die minder kansen en minder rechten hebben dan andere. Dat is niet hun eigen schuld: dat komt door omstandigheden waar zij zelf niets aan kunnen doen”. Luister maar: „als je arm bent in plaats van rijk — als je jong bent in plaats van oud — als je leerling bent in plaats van leraar — als je een vrouw bent in plaats van een man — als je een gekleurde huid hebt in plaats van een blanke — als je in de amsterdamsse Jordaan in plaats van op Soestdijk geboren bent — als je 'plat' praat in plaats van 'beschaafd' — als je in Zuid-Amerika woont in plaats van in Europa... dan mag je minder en dan krijg je minder de kans om je leven te leven zoals je zelf graag zou willen”.

Dit is niet helemaal onwaar. Dit is bepaald ook niet waar. Wanneer een onwaarheid onverhuld werd neergeschreven, zou die verzet ontmoeten. Maar de duivel kent de halve waarheid: de modulatie van ja naar neen. En zo komt de conclusie pasklaar en smaakvol: „er is altijd een grote groep die minder is dan de anderen. Er is altijd een verliezer, anders kan er geen winnaar zijn”.

De moraal van dit fatalisme is: ruim alle bevoorrechte en vooruitstrevende lieden op, en de ongelijkheid is afgelopen. Vermoedelijk is dan de vooruitgang ook afgelopen — maar dat zegt het rode boekje niet. Dat wil er niet van weten, dat de begaafde en actieve leden van de maatschappij het algemeen niveau altijd vooruitbrachten. Liever stelt het: dat de kleine groep begaafden parasiteert op de grote groep underdogs. En wanneer op „critisch denken” wordt aangedrongen, geldt dat alleen ten aanzien van de gevestigde orde, nimmer ten aanzien van de kritische leraren. Die laatste profiteren van het feit, dat leerlingen geleerd hebben te luisteren. En zo demonstreren ze wat de Genestet spottend zong:

Geloof nooit op gezag, meneer,
onthoudt dat wel terdege!
Geloof alleen wat ik u leer
en spreek mij nimmer tegen.

—o—

En dan die concurrentie. Ook al een manier om de ongelijkheid in stand te houden. Op de kleuterschool vraagt de juf, wie het mooiste kan zitten. Op de grote school moet iedereen proberen in een bepaald vak beter dan de anderen te zijn. Krijg je een baas dan verwacht die, dat je probeert je collega's te overtreffen, aangemoedigd door prestatie-loon en promotie. „Zo ga je mensen als tegenstanders beschouwen terwijl je eigenlijk dezelfde belangen hebt” orakelt de firma Oskamp & Co. Blijkbaar zijn ze daar geen „good sports”: kennen geen sportieve krachtmeting, geen eerlijk gespeelde wedstrijd. Ze kennen des te beter het sjagrijnig gekanker en zelfbeklag. Nu, daar hoeven ze toch geen boekje over vol te schrijven?

Hoor de kritische leraren doceren voor hun oncritisch gehoor: „je hebt recht op aandacht, of je nu jong of oud bent. Het huis is van iedereen: je hebt ook recht op rommel en rumoer. Als er visite is, hoef je niet naar

een andere kamer.” „Denk niet dat een leraar of een directeur alleen kan uitmaken of je goed onderwijs krijgt. Dat kun je het beste zelf bepalen”. „Als het onderwijs slecht is, ga je je vervelen of keet schoppen”. „Je hoeft alleen maar makkelijk met woorden te kunnen omgaan om het goed te doen op school”. „Sommige kinderen hebben hierdoor al een voorsprong op andere, nog voordat ze de school binnengaan”. „Zoals de school nu is, zijn het onderwijs en de methodes in hoge mate in het voordeel van de leerlingen uit de 'betere' milieus. Zij krijgen bovendien thuis al betere kansen. Dat is erg onrechtvaardig”.

„Als je negens en tiens haalt, vindt iedereen dat erg mooi. Waarvoor je de cijfers haalt, kan de meeste mensen niet schelen”. „Het verband met de maatschappij moet heel duidelijk zijn. Zo duidelijk dat je na afloop van je project niet anders meer kunt doen dan de straat opgaan. Om iets te doen met wat je geleerd hebt. In dit geval: helpen krotten bewoonbaar te maken, demonstreren en huizen kraken. Je leert meer over woningnood door er mee bezig te zijn dan door er boekjes over te lezen”.

„Plicht is iets vaags en vervelends waarmee men op de droppen komt, als er geen verstandige verklaring voor te geven is”.

„Het gaat er op school meer om bepaalde karaktereigenschappen bij je te ontwikkelen dan om je echt iets bij te brengen”.

„Proefwerken zijn dus inderdaad nodig als je de school wilt zien als een fabriek, waar gehoorzame ja-knikkers worden gemaakt, die nooit lastige vragen stellen”.

„... de verborgen doelstelling van het onderwijs: geen vrije mensen maar platgewalste meelopers”.

„Wat eindexamen? Niks eindexamen!”

—o—

Vervolgens een aantal richtlijnen voor het voeren van verzet en actie, ongeorganiseerd en georganiseerd. Nauwkeurige aanwijzingen hoe een „onbevoegd leraar” kan worden ontslagen; hoe je samen een bevoegde leraar kunt aanpakken, waar zijn zwakke plekken zitten, wat zijn salaris is, hoe je ze voor je wagentje kunt spannen, ze tegen elkaar kunt uitselen, ze kunt intimideren, knel zetten en uitschakelen.

„Als je alles gedaan hebt om een leraar te helpen en je vindt dat er toch ernstige redenen blijft om over hem te klagen, kun je een officiële klacht tegen hem indienen”.

„Je hebt er genoeg van. Je wilt dat de beslissingen op school niet meer door een handjevol mensen wordt genomen. Je wilt dat ook met jouw mening rekening wordt gehouden”.

„Vorm één front”. „Overleg is onmogelijk”. „Ga met je eisen, die je dan 'verzoeken' noemt, naar de leiding. Als ze toegeven waren je eisen niet belangrijk genoeg om er een akkie voor te voeren. Als ze weigeren ben je waar je wezen moet: met praten is niets te bereiken”. Vervolgens: staking, bezetting, publiciteit.

„Dit is het begin, wij gaan door met de strijd”, zo eindigt dit hoofdstuk. Precies de woorden, die de rellenmakers op 3-3-71 gebruikten, toen ze de amsterdamsse gemeenteraad binnendrongen en onmogelijk maakten. Of het rode boekje ook school maakt.

—o—

Zonder aanwijzbare overgang gaat nu dit boekje door... over seks. Nu ja, die overgang is toch wel begrijpelijk, al blijft ze verzwegen. Dik Trom hing een worst aan zijn

zweep, om zijn hond hard te laten lopen. Zo werken de kritische leraren met seks en drugs als met snoepgoed, om de schoolkinderen al vroeg voor hun wagentje te laten trekken.

Over seks dus. „Niets over liefde. Er staan alleen wat inlichtingen over seks, die je misschien kunt gebruiken.” Reeds de volgende zin gaat over de NVSH. Een naamloze vennootschap of een Nederlands Verbond van Slechthorenden? Zo iets. Met adressen, publicaties en de rest.

Nu, die seks dan. Eerst de „soloseks”: „als iemand in z'n eentje aan seks doet...” (de techniek wordt nauwkeurig beschreven, dan) „is het een normale en gezonde seksuiting”, zo vadert de slotzin. Volgende zaak: „seks met z'n tweeën”. Dat kan dus ook. Alles over „seksspelletjes”. Zo loopt dat nog zeven paragrafen — waarbij de seksspelletjes voor drie en vier partners blijkbaar voor de verdergevorderden worden gereserveerd. Dan zijn we toe aan Voorbehoedmiddelen (2^{1/2} bladzijde) en Abortus (1^{1/2} bladzijde). Nog altijd voor schoolkinderen. De zedenmisdrijven heten erg mee te vallen. Veel weten is veel vergeven. En seks-op-school blijft nog in het land der verzuchtingen hangen.

Klaar met de seks? Dan blijven de andere genotmiddelen, met name de zachte en harde drugs. Tabak en alcohol vormen samen de inleiding. Dat gaat in deze geest:

„Het gebruik van marihuana en hasjies is (nog?) bij de wet verboden.

— Men zegt dat er al genoeg genotmiddelen zijn.

— Men zegt dat het de geestelijke volksgezondheid ondermijnt.

— Men zegt dat je er a-sociaal van wordt.

— Men zegt dat je er door in aanraking komt met misdadigers.

— Men zegt dat je van soft drugs vanzelf overstapt op de gevaarlijke hard-drugs.

— Men zegt nog wel meer”.

In ons land kom je bij druggebruik er met een waarschuwing van af. In Turkije moet je er jaren voor brommen. De tarieven in Spanje, Frankrijk en Italië liggen er tussen in. Dus uitkijken met vakantie. Over high-zijn en stoned-raken, over trips en flippen kunt u nauwkeurig worden ingelicht. Sterk is de paragraaf: „De slimme gebruiker”. Alsof ook dit genot-leventje nog weer een zaak van intellectuelen zou zijn!

Wil je niet in militaire dienst — hier zijn de methoden en spelregels. Wil je bij de Dolle Mina's? Dat kan. Wil je geen huwelijk (dat is toch maar „veroordeling tot levenslange aandacht voor elkander”) dan kun je vrijblijvend seks beoefenen in een kommune: ieder gaat daar met ieder naar bed en wie het kind krijgt mag het houden. Zelfs tegen „boze praatjes” is een paragraafje opgewassen. Deze rode hemel op aarde eindigt met 5 bladzijden adressenmateriaal. De VPRO is niet vergeten.

Hoe snel werkt dergelijk vergif? In Engeland werd deze maand een 64-jarige huisarts voor de tuchtrechter gedaagd, omdat hij het nodig vond zijn vrienden in te lichten, dat hun 16-jarige dochter aan de pil was. De arts had „op laakbare wijze zijn beroepsgeheim geschonden” — maar kwam er met een berisping van af toen hij een brief van het meisje overlegde, waarin dit excuus vroeg voor het feit, dat ze de oude huisvriend had aangeklaagd.

Met zestien jaar zijn we dus „baas over eigen buik”, zoals de Dolle Mina's eisen.

En met vijftien jaar?

En met veertien jaar?

En met dertien jaar?

En zo voort?

Zo. Hebt u er ook genoeg van? Ons volk lijdt aan zelfvernietiging. God beware zijn kinderen.

D. W. L. Milo - Vierhouten

Wij lazzen dezer dagen in de krant

de „verontrusten” in de (synodaal) Geref. Kerken

Over de verontrusten in de Geref. Kerken schreef ds L. H. Kwast in de Friese Kerkbode volgens „Trouw” o.a. het volgende:

„Ik behoer niet tot hen die de Rotterdamse samenkomst (van verontrusten op 12 december, red. Trouw), griezellig en onbegrijpelijk vinden. Telkens kom ik ingezonden stukken en kerkredactionele beschouwingen tegen, waarin onder veel hoofdschuddens en vertoon van gefronste wenkbrauwen de verontrusten in de ban der morele verontwaardiging worden gedaan. Zulke schrijvers schijnen te vergeten dat onze verontruste broeders en zusters tientallen jaren zijn opgevoed — vanaf de kansel, in de catechese, door middel van het vroegere gereformeerde jeugdwerk, via de kerkelijke pers, in de kolommen van het dagblad „Trouw” vóór 1961 — in de sfeer en het geestelijk klimaat van Rotterdams Nieuwe Oosterkerk op voornoemde twaalfde december.

Hier valt ook te bedenken dat deze verontrusten voor het overgrote deel altijd hartelijk met de gemeente hebben meegedeeld en in offervaardigheid voor anderen niet onderdeden. En ik kan mij levendig indenken dat zulke mensen in geestelijke nood verkeren, indien hun kerkeraad en hun dominees in voortvarende vernieuwingsdrift wijsheid niet aan ijver paren. Wat moeten ze dan beginnen? Moet men tot hen zeggen: 'Gaat heen (tot de christelijke gereformeerden) en wordt warm?'

Daarom is heel de benadering van verontrusten als een uitstervende stam fundamentalistische Apachen, die grotendeels woonachtig zijn in Friese, Groninger en Zeeuwse geestelijke natuurreservaten, alleen maar geschikt om groter verwijdering te kweken en een kerkelijk conflict linea recta te forceren.

Maar nog afgezien van psychologische wetmatigheden, welke bezwaren men ook kan inbrengen tegen woorden en daden van hen die onder de vlag der verontrusting zijn te hoop gelopen, het gaat om het hart van het Evangelie. Het diepste van hun strijd en nood betreft niet afgelegene zaken in belijdenis en prediking, maar de vastheid van Gods beloften en de helderheid van Gods geboden”.

—o—

bisschoppen van Spanje verwerpen concordaat

Het Spaanse episcopaat heeft met grote meerderheid van stemmen (60 tegen 10) een ontwerp voor een nieuw concordaat tussen het Vaticaan en de Spaanse staat, verworpen.

Het project bevatte een synthese van de standpunten van Rome en Madrid betreffende de vernieuwing van het huidige concordaat, dat uit 1953 dateert.

Het Spaanse episcopaat heeft daarmee een belangrijke stap gedaan in de richting van een definitieve scheiding van kerk en staat. Het feit dat dertig van de 102 bisschoppen van de stemming wegbleven, wijst erop dat deze ontwikkeling de extreem-conservatieve vleugel van het episcopaat verontrust. Of dat zij de strijd voor een nieuwe band tussen kerk en regime heeft opgegeven.

Het conflict tussen kerkelijke voor- en tegenstanders van Franco's stelsel is echter nog lang niet uit de wereld.

De nieuwe kapitein-generaal van Madrid, Thomas Garcia Rebull, wakte tijdens zijn installatie de leider van een fanatieke ultra-conservatieve priesterorganisatie veelbetekenend op „voort te gaan, met Spanje te dienen”.

—o—

de A(lgemene) K(erk) V(ergadering)

Zoals door krant, radio en televisie overbekend is geworden werd door de synode van de Ned. Herv. Kerk een „Algemene Kerkvergadering” bijeengeroepen.

Deze vergadering kwam twee maal enkele dagen bijeen, respectievelijk op de Pinksterdagen in 1970 en de eerste dagen van dit jaar.

Aan deze Vergadering namen drie honderd vijftig

leden van de Ned. Herv. Kerk, afkomstig uit alle provincies van ons land deel om te beraadslagen over de weg die de Ned. Herv. Kerk in de komende jaren zou moeten inslaan.

Deze A.K.V. was iets nieuws. Ze was geen „kerkelijke vergadering” in de zin van de kerkorde. Dus geen kerkeraad, classicale of synodale vergadering. Ze was een vertegenwoordiging van wat men tegenwoordig het „grondvlak” van de kerk noemt. Synodeleden zaten op de galerij te luisteren en toe te kijken.

Ds A.K.V. gaf in een lange reeks moties en verklaringen haar wensen door aan de Synode.

In het confessionele „Hervormd Weekblad” stond een nabeschuiving over de A.K.V. Hier is ze:

„In de A.K.V.-bescheiden is de kerk geen kudde, maar een leger, geen moeder, maar een vader, geen schare geweiden, maar opgejaagden, geen tot het eeuwige leven, doch tot werk geroepen, geen hemelburgers, maar koplopers. De kerk omvat niet de door zonde en dood verslagenen, maar de door onrecht en leed pijnlijk verontrusten. Deze kerk spreekt niet van zonde en genade, maar over onrecht en strijd voor gerechtigheid. Hier is niet de kerk die de wet kent als verootmoedigende en heendrijver naar Christus, maar de kerk die de wet als louter opgave kent, niet de kerk waarin de nadruk valt op geloof en kennis, maar die waarin gehoorzaamheid en navolging op de voorgrond staan, niet de kerk van de enkeling voor God maar van de mens in een veranderde samenleving.

Hoe diep ingrijpend is het onderscheid tussen een kerk die het einde van deze wereld: het gericht en de verlossing van boven, van de andere kant als een plotse doorbraak verwacht en de kerk die op weg is naar een zich geleidelijk realiserende betere toekomst. Tot de hopeloosheid van 's mensen en 's werelds situatie wordt niet doorgestoten. De verworvenheden van deze wereld worden zo ver geproefd als de menselijke vermogens tot herstel reiken. Het gebied erachter, waarvoor de Here, de Zone Gods bovenal gekomen is en waar derhalve de kerk juist over te spreken heeft, wordt als een moeras zonder weg vermeden.

En zo zouden we verder kunnen gaan. Een zeer bepaalde kerkopvatting overheerst. Dit had veel eerlijker erkend moeten worden. De grote vragen die hier liggen hadden veel meer aandacht moeten krijgen. Het alternatief is schromelijk onrecht gedaan. Men kan natuurlijk zeggen: 'Dit is de eigen schuld van die voorstanders van die andere opvatting; dan hadden zij maar aanwezig moeten zijn'. Misschien zit daar iets in. Al mag men de bezwaren tegen de opzet van een vergadering als de A.K.V. niet zonder meer van de tafel vegen. Hoe dit ook zij, was het geen blijk van ruimhartigheid en wijs beleid van A.K.V.-leiding en synode geweest, wanneer men opzet en programma van A.K.V. zo omgebogen had, dat de allesbeheersende vragen over de kerk, haar wezen en taak, haar boodschap of programma allereerst aan de orde waren gekomen? Had men dan niet op een veel ruimere deelname kunnen rekenen? Was de A.K.V. dan niet werkelijk algemeen geworden?

Nu is de A.K.V. uiteengegaan met een stapel moties en aanbevelingen die het bestaan der kerk raken. Maar mede door deze A.K.V. is de kloof in de kerk tussen de opvattingen over wat de kerk is groter dan ooit. De A.K.V. heeft aan haar eerste doel niet beantwoord. Het grote probleem is blijven liggen als een dilemma waar niets aan gedaan is”.

Tot zover dr Steenbeek.

Naar zijn oordeel heeft dus de A.K.V. ten aanzien van de vraag wat de kerk, haar wezen, taak, boodschap in eerster instantie is de mensen in de mist gelaten.

Eén bepaalde, moderne, eenzijdige kerkopvatting heeft daarin gedomineerd en werd in haar aanbevelingen aan de synode geconcretiseerd.

Dit is een fatale gang van zaken.

—o—

Hans Küng gediskwalificeerd

De briljante rooms-katholieke theoloog Hans Küng die vooral bekend is door zijn standaardwerk over De Kerk is in verband met zijn laatst verschenen studie „Onfeilbaar” gediskwalificeerd. We lazzen daaromtrent het volgende bericht over:

„De commissie voor het geloof van de Italiaanse bisschoppenconferentie heeft de verschijning van het boek „Onfeilbaar?” een vraag van de Westduitse theoloog Hans Küng openlijk betreurd.

Het boek, dat kort geleden zonder kerkelijke imprimatuur in Brescia in Italiaanse vertaling uitkwam, bevat meningen en stellingen die duidelijk van de rooms-katholieke leer, ten dele zelfs van bepaalde dogma's, afwijken, zo werd verklaard. Dergelijke stellingen kan men volgens de commissie niet ondersteunen of verbreiden zonder zich van de gehele gemeenschap met de kerk los te maken.”

Hans Küng is hoogleraar aan de universiteit van Tübingen.

—o—

priesters treden uit

Ieder jaar treden in Spanje ruim zeventienhonderd priesters uit het ambt. Er zijn in Spanje ongeveer 36.000 priesters. Verwacht wordt dat het aantal uitredingen in de komende jaren sterk zal toenemen. Dit staat te lezen in een rapport van de Spaanse bisschoppelijke commissie voor de geestelijkheid, dat onlangs aan de bisschoppenconferentie werd aangeboden.

Onder de beweegredenen, die leiden tot ambtsverlating noemt het rapport de onvrede met de politiek van het land, de kerk-staat-betrekkingen, de te zware arbeid, slechte gezondheidstoestand en ongeschiktheid voor het celibataire leven.

In het rapport wordt er bij de Spaanse bisschoppenconferentie op aangedrongen de uitgetreden priesters financieel te steunen en te helpen bij het vinden van een nieuwe werkkring.

Deze uitreding van priesters in Spanje treft te meer als men daarbij overweegt wat het lot is van deze ex-priesters. Ze worden in de praktijk als paria's beschouwd en behandeld.

—o—

„wapens krijgen ze voor niets!”

In een artikel over het besluit van „de Wereldraad van Kerken” — we zeggen het ook maar zo, hoewel het in feite gaat om een groep van 130 kerkelijke experts — om de revolutionaire bewegingen tegen het racisme te steunen schreef Prof. Berkhof een zin die de volle aandacht verdient.

Hij memoreert daarin dat de door de Wereldraad gefourneerde gelden niet mogen worden besteed voor de aankoop van wapens, maar alleen voor onderwijs, ziekenzorg en dergelijke. En dan laat hij op deze woorden deze zin volgen, we citeren letterlijk: „Dat gebeurt ook, want wapens krijgen de bewegingen wel voor niets! Maar niet het geld om de bevrijde gebieden op te bouwen.”

Met deze woorden wordt op een korte, bondige, voortreffelijke wijze signaleerd hoe het precies staat met de — communistische — machten die de drijfkracht vormen van de gesteunde revolutionaire bewegingen. Ze geven alleen wapens! Dat wil zeggen ze geven alleen moordtuig en verwoestingsmateriaal. Maar voor de opbouw van het land, voor het welzijn van het volk doen ze niets.

Zo was het steeds waar communisten revoluties ontwikkelden en steunden. En zo zal het ook blijven. Want dat eist de ideologie.

—o—

uit de Geref. Kerk van Urk

In het Kerkblad van de Gereformeerde Kerk van Urk d.d. 19 februari werd mededeling gedaan van het besluit van de kerkeraad zich opnieuw met een bezwaarschrift tot de komende synode, die dit jaar in Dordrecht zal worden gehouden, te wenden.

De kerkeraad schrijft niet bereid te zijn de stellingen prijs te geven. Verder is i.v.m. de heersende bezwaren tegen de predikantenopleidingen in Amsterdam en Kampen besloten, niet meer te collecteren voor de theologische faculteit van de Vrije Universiteit, terwijl het doel van de collecte voor de Hogeschool in Kampen aldus wordt gewijzigd, dat hiervoor door de kerkeraad verantwoord geachte boeken zullen worden aangeboden aan de bibliotheek der school. De collecte voor het landelijk jeugdwerk, tegen de geest waarvan eveneens ernstige bezwaren bestaan, is geschrapt. Wel gaat men collecten houden voor de medische faculteit van de V.U. uit waardering voor de houding van enkele profs van die faculteit.

De collecte voor het werelddiakonaat is een andere bestemming gegeven. Deze wordt gelijkmatig verdeeld onder de Intern. Chr. Handreiking van de I.C.C.C. en de nood op het zendingsterrein Soemba.

baptisten-vervolgving in Rusland

De raad van baptisten in de Sovjet-Unie heeft VN-secretaris-generaal Thant gevraagd zijn best te doen om het lot van de baptisten in de Sovjet-Unie te verlichten. De brief is het land uitgesmokkeld. Een Deense dominee heeft hem naar New York doorgezonden.

Volgens de brief zijn tussen 1962 en 1970 vijftienhonderd baptisten in de Sovjet-Unie veroordeeld wegens hun geloof. Eind 1970 zaten er nog 170 gevangen.

Aan Thant wordt gevraagd de brief te publiceren en door te zenden aan het tribunaal voor de mensenrechten.

AAN ONZE ABONNEES

Met april begint de nieuwe jaargang van Opbouw. Mogen we de abonnees beleefd verzoeken hun abonnementsg eld ten spoedigste te gireren. Ter voorkoming van onnodige onkosten, inningskosten thans f 1.50 per kwitantie, bespaart U ons veel werk.

Abonnementsprijs f 15,— per jaar, f 7,50 per halfjaar.
Studenten betalen f 12,— per jaar.
Abonnementen buitenland f 20,— per jaar, luchtpost f 40,— per jaar.

Gironummer 233117 Drukkerij Steenbergen Zeist, met bijvermelding „voor Opbouw”.

Bij voorbaat dank voor Uw medewerking.
Adm. Opbouw

KERKNIEUWS

Beroepen: te Zeist (voor de dienst als legerpredikant): ds M. van Veelen te Tiel-Zaltbommel; te Eindhoven-B: ds R. T. Urban te Ferwerd-Hallum; te Gorinchem-B: ds B. van Zuylekom te Groningen-Z.; te Neerlandia (Can.): ds R. Hoogsteen te Enumatil; te New Westminster (Can.): drs A. N. Hendriks te Delft; te Amsterdam-Z.: ds G. Mul te Deventer.

Benoemd: tot hulpprediker te Haren (Gr.): ds G. Visee te Kampen, die deze benoeming aanvaardde.

Aangenomen: naar Abbotsford (Can.): ds M. v. d. Wel te London en Watford (Can.); naar Leens-B.: prop. W. Bruinius te Groningen.

Bedankt: voor Delft-B (voor evangelisatie onder buitenlandse studenten): ds C. Bijl te Hilversum; voor Smilde-B en Oosterwolde-B: ds D. Berghuis te Almkerk-Breda; voor Zaandam-B: ds A. Geelhoed te Hasselt; voor Bunschoten-Spakenburg-B, Garrelsweer-Ten Post-B, Houwerzijl-B, Kantens-B, Kornhorn-Marum-B, Middelstum-B, Mussel-B, Nieuweleusen-B, Ureterp-B, Wapenveld-Heerde-B, Zuidbroek-Veendam-B en Zuidwolde (Gr.)-B: prop. W. Bruinius te Groningen.

ADRESSEN

Ds. W. v. d. Lingen, v. Limburg Stirumlaan 1, tel. 03499-1356, Spakenburg.

**VERANTWOORDING GIFTEN
KERKWERK WALDENZEN ITALIË**

De laatste verantwoording werd opgemaakt begin januari 1971. Daarna werd het volgende ontvangen:

J.L. te K. 3 x f.5,—; J.C.S. te R. f.5,—; M.J.H.L. te Gr. f. 20,—; Diakonie Geref. Kerk te U.-C. f. 399,13; totaal f. 439,13; totaal inclusief vorige verantwoordingen f. 15.350,63.

U ziet: niet veel gevers, maar die collecte maakt alles goed.

Giftten kunnen nog steeds overgemaakt worden op postrekening nr. 50440 t.n.v. Gevolm. Erven P. Groen, Berkel Z.-H.

Psalm 150

Met dank aan de HERE hopen wij met onze kinderen en kleinkinderen op 6 april D.V. ons 50-jarig huwelijksfeest te gedenken.

D. Meulenbelt,
J. Meulenbelt-Kurpershoek,
Kinderen en kleinkinderen,

in de Gereformeerde Stichting „De Beukenhof”,
Rozendaalselaan 32 Velp (Gld.)

**De Christelijke
Scholengemeenschap Rijswijk**

(havo, mavo, dep. atheneum)
vraagt per 1 augustus 1971

docenten

voor

Nederlands	8 � 16 uur	2e of 3e graad
Engels	26 � 29 uur	1e graad
Engels	� 13 uur	1e of 2e graad
geschiedenis	29 uur	
aardrijkskunde	26 � 29 uur	1e graad
aardrijkskunde	29 uur	2e graad
handelskennis	� 23 uur	3e graad,
aan te vullen met een		
ander vak tot	29 uur	
wiskunde	17 � 29 uur	2e of 3e graad
scheikunde	� 10 uur	1e graad
biologie	� 18 uur	1e graad
muziek	� 8 uur	

Ook studerende n komen in aanmerking. Men kan solliciteren naar gedeelten der vakatures.

Sollicitaties en inlichtingen:
Dir. Chr. Scholengem., Rijswijk,
Volmerlaan 2, Rijswijk (Z.-H.),
tel. 070 - 98.25.07.

MIDDENMEER (Wieringermeer)

Het Bestuur
van de Chr. Nat. School vraagt
per 1 augustus

een onderwijzeres

Nieuwe leermiddelen.
Mooie 6-mansschool.
Examen-candidaten kunnen meesolliciteren.

WONING BESCHIKBAAR !

Middenmeer is een mooi polderdorp met uitstekende verbindingen met Alkmaar, Amsterdam en Leeuwarden.

Brieven graag aan F. C. Hoogteijling, H.d.S.,
Schoolpad 1, Middenmeer, telefoon 0 2270 - 428.

Drukkerij Steenbergen

ZEIST - TELEFOON 03404 - 12452

Periodieken

Boekwerken

Handelsdrukkerwerk

Redactieleden

Ds H. Amelink, Prof. dr H. J. Jager, D. W. L. Milo, Prof. C. Veenhof, Ds G. Visee, Drs H. E. S. Woldring.

Adres van de Redactie

Ds H. Amelink, Waal 5, Langerak (Z.-H.), tel 0 1843 - 232.

Gereformeerde Persvereniging „Opbouw”

secretaris-penningmeester: W. Kaper, van Lynden van Sandenburglaan 16, Utrecht. Tel. 0 30 - 711450. Giro 448367.

Administratie abonnementen:

Drukkerij Steenbergen, Slotlaan 220, Zeist. Tel. 0 3404 - 12452.

Abonnementsprijs

f 15,— per jaar (bij vooruitbetaling) Zeist. Giro 233117.
Advertentieprijs ... 25 ct per mm.
Familieberichten ... 20 ct per mm.

VAKANTIE

Te huur

VRIJ GEDEELTE VAN WONING
voor 26 juni en na 7 augustus.

J. JALINK,
Banninksweg 30 - Bosrijk Nijverdal (O.)

GEVRAAGD:

geriefelijke vakantie-woning

voor gedeelte van juli/augustus,
geschikt voor 7 personen,
liefst aan de Noorzeekust.

Ds E. R. Postma,
Mecklenburgstraat 36, Breukelen (0 3462 - 1616)

Meisje, met verzorgend beroep,
27 jaar,

wil graag corresponderen

met jongen van ongeveer dezelfde leeftijd.

Brieven onder nr. 263 bureau „Opbouw”, Slotlaan 220, Zeist.

GEREF. KORR. KLUB v. alle leeft. (ook kennism.)

Postbus 58, Den Helder.

Ons vakantie reisplan 1971

OOSTENRIJK

Een unieke jongerenreis naar het Bregenzerwald van 12-21 juli. De boerderij van de fam. Flatz in het bergdorp Schwarzenberg geeft ons volop gelegenheid van deze kampeerreis te genieten.

Omdat de aanvraag overweldigend is, werd een mogelijkheid gecreëerd voor de tweede bus.

De prijs bedraagt 275 gld (all in).

Alle bussen zijn vol.

Aanmelden bij de reis/kampeerder J. Wijnsma,
Langrousterwei 296 A, Ooster Nijkerk, tel. 05192 - 293.

ITALIE

Een gezellige vakantiereis naar Limone met vele mogelijkheden tot excursies o.a. Venetië en Verona.

Deze volledig verzorgde hotelreis naar het Gardameer, staat open voor jongeren, alleenstaanden en echtparen.

Duur van de reis 13 dagen. Vertrek 12 juli, thuiskomst 24 juli.

Prijs 450 gld (all in).

Folders op aanvraag.

Deze bus is vol, maar op verzoek zou er nog een reis ingelast kunnen worden van 19 t/m 31 juli.

Inlichtingen Ds S. Wijnsma, Zaan 21, Zwolle, tel. 05200 - 32064.